

Artikelsgewijze toelichting: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 wat betreft het omstandigheidsverlof in het kader van pleegzorg en andere bepalingen

Artikel 1 (wijziging artikel VI 30ter, 2°, d)

Punt "d" bij de definitie van externe overheid wordt geactualiseerd:

- De verwijzing naar artikel 218 van het OCMW-decreet wordt geschrapt omdat dit ondertussen is opgeheven;
- De benaming "de OCMW-verenigingen" wordt vervangen door "de verenigingen en de vennootschappen voor maatschappelijk welzijn" omdat deze benaming beter de lading dekt;
- De autonome verzorgingsinstellingen (publiek) worden toegevoegd omdat ze net als de ziekenhuisverenigingen een afzonderlijke categorie uitmaken van de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn voor de uitbating van ziekenhuizen of voor ziekenhuisgebonden activiteiten.

Artikel 2 (wijziging artikel VII 12, § 1, 4° - verloning jobstudenten-artsen)

Tot en met 30 juni 2019 ontvingen alle vakantiewerkers binnen de diensten van de Vlaamse overheid een verloning van 80% van het beginsalaris van de salarisschaal D111.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 verhoogde de Vlaamse Regering de verloning van de "vakantiewerker-consultatiearts" bij het agentschap Opgroeien regie vanaf 1 juli 2019 tot 80% van het beginsalaris van de salarisschaal A111.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2022 werd de verloning van de vakantiewerker-arts opgetrokken tot 80% van het beginsalaris van de salarisschaal A121. Deze verhoging was noodzakelijk om de continuïteit van de dienstverlening aan de gezinnen tijdens de zomermaanden te garanderen voor de tewerkstelling als vakantiewerker-arts tijdens de zomermaanden na het behalen van het diploma van master in de geneeskunde. Volgens de RSZ-reglementering kan een student nog als jobstudent worden tewerkgesteld tijdens de zomermaanden na het beëindigen van de studies (in casu master in de geneeskunde).

Met huidig voorstel wordt de verloning van 80% van het beginsalaris van de salarisschaal A121 uitgebreid naar de tewerkstelling tijdens het academiejaar. Studenten met het diploma "master in de geneeskunde" studeren nog verder (vb. master na master, opleiding sportgeneeskunde,...) en voldoen bijgevolg nog aan de voorwaarden om ook tijdens het academiejaar, volgend op het behalen van het diploma van master in de geneeskunde, als jobstudent te worden tewerkgesteld.

Het is wel niet mogelijk om studenten die het diploma van master in de geneeskunde behalen, en verder een opleiding tot "arts-specialist" volgen, als jobstudent tijdens het academiejaar tewerk te stellen. Zowel de FOD WASO als de RSZ hebben dit bevestigd.

De FOD WASO deelde het volgende mee: "*Personen die de hoedanigheid hebben van « arts-specialist in opleiding » (ASO), hebben een bijzonder sociaal statuut (« Sui Generis ASO »). In dat geval is er geen sprake meer van een hoofdstatuut als student, en is arbeid in het kader van een overeenkomst voor tewerkstelling van studenten niet aan de orde.*"

De RSZ stelde het volgende: *"De personen die een opleiding volgen tot geneesheer-specialist werken in gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst. De verplegingsinstelling waar de opleiding plaatsvindt is werkgever. Het socialezekerheidsstelsel voor werknemers is ook van toepassing op de personen die een opleiding tot huisarts volgen, voor hen is het coördinatiecentrum voor de opleiding in de huisartsgeneeskunde waar de geneesheer zijn opleiding tot huisarts volgt, de werkgever. Zij vallen echter niet onder alle takken van de sociale zekerheid."*

Art. 15bis van het Koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. bepaalt het volgende:

"De toepassing van de wet wordt verruimd wat betreft de regeling voor verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit, sector van de geneeskundige verzorging en sector uitkeringen tot de volgende personen:

1° de geneesheren in opleiding tot geneesheer-specialist, in het raam van de regelen bepaald ter uitvoering van artikel 153, § 4, van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, alsmede tot de verplegingsinstellingen waar de opleiding wordt gevolgd;

2° de geneesheren in opleiding tot huisarts, alsmede tot de coördinatiecentra voor de opleiding in de huisartsgeneeskunde via dewelke deze geneesheren in opleiding tot huisarts hun opleiding volgen."

Daarom kunnen studenten in opleiding "arts-specialist" (ook huisarts) niet werken met een studentenovereenkomst. Zij zijn immers onderworpen aan (een beperkt deel van) de sociale zekerheid voor werknemers en hebben niet meer het hoofdstatuut student.

Artikel 3 (wijziging artikel VII 78, 2de lid – onkostenstaat binnenlandse dienstreizen)

Dit is een technische rechtzetting. Op basis van het eerste lid van artikel VII 78 moeten kostenstaten van binnenlandse dienstreizen op straffe van verval worden ingediend binnen de vier maanden. Het tweede lid van artikel VII 78 bepaalt dat er voor kostenstaten, ingediend binnen drie maanden intresten verschuldigd zijn indien de betaling niet gebeurde binnen de drie maanden na de indiening.

Het tweede lid wordt in overeenstemming gebracht met het eerste lid. Intresten zijn verschuldigd voor kostenstaten ingediend binnen een termijn van vier maanden, die na drie maanden nog niet betaald zijn.

De vaste intrestvoet van 3% wordt vervangen door de "wettelijke" intrestvoet (cfr. Artikel VII 11, §1).

Artikel 4 (wijziging artikel VII 80 – kilometervergoeding dienstvoertuigen)

Conform de federale berekening, wordt het bedrag van de kilometervergoeding voortaan aangepast per kwartaal, in plaats van jaarlijks op 1 juli. Het bedrag van de kilometervergoeding is vastgesteld in artikel 74 van het koninklijk besluit van 13 juli 2017 tot vaststelling van de toelagen en vergoedingen van de personeelsleden van het federaal openbaar ambt.

Om herberekeningen (zowel in plus als in min) te vermijden, en de administratieve rompslomp die hiermee gepaard gaat, wordt bepaald dat de gewijzigde kilometervergoeding uitwerking heeft vanaf de eerste dag van de maand volgend op de publicatie door de federale overheid van het gewijzigde bedrag in het Belgisch Staatsblad.

Artikelen 5 en 6 (wijziging art VII 85septies en octies)

Aangezien de ontbijtkosten thans opgenomen zijn in de maximale logementsvergoeding vermeld in de tabel bij het MB van 10 januari 2023 *houdende vaststelling van verblijfsonkostenvergoeding toegekend aan personeelsleden en afgevaardigden van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking die belast zijn met een dienststopdracht in het buitenland of die in internationale commissies zetelen*, wordt dit vermeld in artikel VII 85septies en artikel VII 85octies.

De dagvergoeding omvat de kosten van middagmaal en avondmaal, de drank- en snackkosten, de plaatselijke vervoerkosten, de telefonische communicatiekosten en andere contante uitgaven.

Vanaf 15 februari 2023 worden de ontbijtkosten dus gedekt door de logementsvergoeding en niet meer door de dagvergoeding. Wanneer het ontbijt buiten het hotel of de overnachtingsplaats wordt genomen, kunnen deze ontbijtkosten toch nog terugbetaald worden op voorlegging van een bewijsstuk en terugbetaling binnen de grenzen van de voorziene maximale logementsvergoeding.

Artikel 7 (wijziging art VII 85novies)

Thans wordt de dagvergoeding met 15% verminderd wanneer de ontbijtkosten door middel van de logementsvergoeding gedragen worden. Deze vermindering komt met het nieuwe MB te vervallen omdat de ontbijtkosten nu altijd opgenomen zijn als logementskosten en de maximale bedragen van de dagvergoeding dienovereenkomstig aangepast werden. De nieuwe dagvergoedingen werden immers vastgesteld rekening houdende dat de ontbijtkosten thans gedekt worden door de logementsvergoeding.

Artikel 8 (wijziging artikel X 61 - uitbreiding omstandigheidsverlof in pleegzorgsituaties)

Naar aanleiding van advies nr. 2233 van de Nationale Arbeidsraad zullen personeelsleden ook omstandigheidsverlof kunnen genieten in pleegzorgsituaties. Daartoe breidt dit besluit van de Vlaamse Regering de bestaande situaties verder uit.

Concreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

- De bestaande regeling, waarbij het overlijden van een pleegkind in het kader van langdurige pleegzorg op het moment van overlijden of in het verleden (punt 3°/1), aanleiding geeft tot omstandigheidsverlof, wordt verduidelijkt. Momenteel is het immers niet duidelijk om wiens pleegkind het kan gaan. Daarom voegen we toe dat het gaat om het pleegkind van "het personeelslid, de echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner". Dit kadert in het gegeven dat we de regeling voor pleegzorgsituaties zo ruim mogelijk willen toepassen;
- De bestaande regeling, waarbij omstandigheidsverlof wordt toegekend in geval van overlijden van de pleegvader of pleegmoeder van het personeelslid in geval

van langdurige pleegzorg op het moment van het overlijden (punt 3°/2), wordt aangevuld zodanig dat ook omstandigheidsverlof wordt toegekend:

- bij langdurige pleegzorgsituaties uit het verleden;
 - bij het overlijden van pleegkinderen of pleegouders van de echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner;
 - bij het overlijden van de stiefpleegvader of stiefpleegmoeder van deze personen (de huwelijkspartner of wettelijk samenwonende partner van de pleegouder).
- Vandaag geeft het overlijden van een pleegkind in het kader van kortdurende pleegzorg op het moment van het overlijden aanleiding tot omstandigheidsverlof voor het personeelslid (punt 3°/3). Deze regeling wordt zodanig uitgebreid dat ook omstandigheidsverlof wordt toegekend:
- bij het overlijden van de pleegmoeder of pleegvader op het moment van de kortdurende pleegzorg;
 - bij overlijden van pleegkind, pleegvader of pleegmoeder van de echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner van het personeelslid;
 - bij het overlijden van de stiefpleegvader of stiefpleegmoeder van deze personen (de huwelijkspartner of wettelijk samenwonende partner van de pleegouder).
- Wat het huwelijk of wettelijke samenwoning betreft, is er vandaag enkel recht op omstandigheidsverlof als het gaat om het kind van het personeelslid, de echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner (punt 4°). Deze regeling wordt aangevuld zodanig dat dit recht ook geldt bij het huwelijk of de wettelijke samenwoning van het pleegkind in het kader van langdurige pleegzorg op het moment van het huwelijk of in het verleden.
- Voor punt 7° voeren we een technische aanpassing door. Het gegeven dat het moet gaan om een huwelijk of wettelijke samenwoning van een bloed- of aanverwant van zowel het personeelslid als van diens echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner, heeft immers betrekking op beide streepjes, en niet enkel om het tweede streepje.
- Tot slot worden de punten 5° tot en met 7° uitgebreid naar verwantschappen in het kader van langdurige pleegzorgsituaties op het moment van de gebeurtenis en in het verleden. Daartoe worden enerzijds die verwantschappen gelijkgesteld, en wordt vervolgens bepaald dat deze verwantschappen ook aanleiding geven tot omstandigheidsverlof.

Artikel 9 (wijziging artikel XI 1 – ambtshalve pensionering)

Momenteel wordt in de verschillende paragrafen van dit artikel met betrekking tot het verlies van de hoedanigheid van ambtenaar verwezen naar de leeftijd van 65 jaar. Dit is de wettelijke pensioenleeftijd die is vastgelegd in artikel 46, §3 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen.

De wettelijke pensioenleeftijd wordt als volgt stapsgewijs opgetrokken:

1°) 66 jaar indien het pensioen ingaat tussen 1 februari 2025 en 31 januari 2030;

2°) 67 jaar indien het pensioen ingaat vanaf 1 februari 2030.

Om niet telkens dit artikel van het VPS te moeten wijzigen, wordt voortaan verwezen naar de "wettelijke pensioenleeftijd".

Artikel 10 (wijziging artikel XI 8bis – verbrekingsvergoeding ambtenaar)

Door de wet van 7 oktober 2022 tot gedeeltelijke omzetting van de Richtlijn (EU) 2019/1158 betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers werd een paragraaf §2/1 toegevoegd in artikel 39 van de Arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978, met inwerkingtreding vanaf 10 november 2022. Hierdoor wordt voor de contractuele personeelsleden die op het moment van ontslag hun prestaties verminderd hebben ingevolge een tijdskrediet of een federaal zorgverlof (ouderschapsverlof, medisch bijstandsverlof, mantelzorgverlof en palliatief verlof) en op voorwaarde dat de vermindering van de arbeidsprestaties niet van onbepaalde duur is, de verbrekingsvergoeding berekend op het 'lopend loon'. Met het lopend loon wordt bedoeld het loon waarop het personeelslid op basis van zijn arbeidsovereenkomst recht zou hebben gehad indien hij zijn arbeidsprestaties niet had verminderd. Een gelijkaardige regeling wordt in dit artikel ingevoerd voor de ambtenaren van de diensten van de Vlaamse Overheid. Ook in geval van deeltijdse prestaties in het kader van het zorgkrediet, geregeld in deel X, titel 6 van het VPS, wordt de verbrekingsvergoeding op deze wijze berekend.

Artikel 11 (datum inwerkingtreding)

Dit artikel regelt de datum van inwerkingtreding van de verschillende bepalingen:

Artikel 2 (verloning jobstudenten – artsen heeft uitwerking met ingang van 1 mei 2023. Vanaf die datum zal het Agentschap Opgroeien regie een "arts-jobstudent" tewerkstellen.

De artikelen 5, 6 en 7, die de vergoedingen voor buitenlandse dienstreizen vaststellen, moeten in werking treden op dezelfde dag als deze waarop het ministerieel besluit van 10 januari 2023 in werking treedt. Dit is de publicatiedatum in het Belgisch Staatsblad, zijnde 15 februari 2023.

Artikel 10 dat voor de ambtenaren de berekening van de verbrekingsvergoeding bepaalt wanneer het ontslag plaatsvindt tijdens een deeltijdse tewerkstelling wegens een zorgverlof heeft uitwerking met ingang van 10 november 2022. De overeenkomstige wijziging voor de contractuele personeelsleden in artikel 39 van de Arbeidsovereenkomstenwet was eveneens in voege getreden op 10 november 2022.

Artikel 12 (uitvoeringsbepaling)

Dit artikel duidt de minister aan die belast is met de uitvoering van het besluit.